

Szerkesztőségi Iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 24 K
Félévre — — — 12 K
Negyedévre — — — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl
Azonkívül az összes hir-
:: :: detési irodák. :: ::

Megjelenik vasár- és
ünnepek kivételével
mindennap d u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1915.

XLIV. évfolyam, 269. szám.

Szerda, november 24.

Az orosz hadszíntéren ma sincs ujság.

B u d a p e s t, november 23. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés.

Orosz hadszíntér:

Nincs nevezetesebb esemény

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

B u d a p e s t, november 23. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, novem-
ber 23. A nagy főhadiszállás jelenti:

Keleti hadszíntér:

Lényeges esemény nem történt.

A szerbek üldözése.

**A rigómezei csata. — Mitrovica és Prisztina előtt. — Újabb zsákmányunk: 1500 fogoly,
hat ágyu, a bolgároké 8000 szerb fogoly és 44 ágyu.**

B u d a p e s t, november 23. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos.

Délkeleti hadszíntér:

**A Drina felső folyásánál küzdő osztrák és magyar csapatok a montenegrói hadállásokat a Kozara-nyergen és
attól északra támadják.**

Egy osztrák-magyar hadoszlop bevonult Prijepoljébe.

A Rigómezőn folyó harcok kedvezően fejlődtek.

**Az Ibar völgyében előnyomuló csapataink Mitrovicától északra hat kilométernyire, a német csapatok
Pristinától északra félnapi járásra állnak harcban.**

A bolgárok Legovac-Planinán át nyomulnak előre.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

B u d a p e s t, november 23. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, novem-
ber 23. A nagy főhadiszállás jelenti:

Balkán-hadszíntér:

**Mitrovicától északra, valamint Prisztinától északkeletre, az ellenséget utóvédharcokban visszavetettük. Több
mint 1500 foglyot és hat ágyut szállítottunk be.**

**Pristinától délkeletre harcoló bolgár haderő is sikeresen nyomult előre. Onnan 8000 szerb
elfogását, 22 géppuska és 44 ágyu zsákmányolását jelentik.**

Fél év alatt másfélmillió embert vesztek az olaszok.

B u d a p e s t, november 23. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos.

Olasz hadszíntér:

A görzi hídfő körül és a doberdói fensik szélén folyó nagy harcok még tartanak.

Az ellenségnek a Podgora ellen nagy haderővel intézett több támadását vertük véresen vissza.

Peomonal és Oslavianál is helyt álltak csapataink minden rohammal szemben. Sokszor éjjel sem ért véget a harc.

**Görz városának november 18—21-ig tartó bombázása emberéletben és javakban újra tekintélyes veszteségeket
okozott. 20 polgári állású egyén halt meg, 30 megsebesült, 46 épületet a bombák teljesen megsemmisítettek, 250-
súlyosan, 600-at könnyen rongáltak meg. Az olaszok tegnap újra néhány száz nehéz bombát dobtak a városba.**

**Az ellenség a doberdói fensikon, a Monte San Micheltől dé nyugatra levő harcvonulunkat rövid időre a San Martino
nyugati szélére szorította vissza, de magyar és karinthiai csapatok éjjeli támadása eddigi hadállásunkat újra
teljesen birtokunkba juttatta.**

Selctől keletre az újabb lövedékekkel a Beck gróf nevét viselő 47. számú stájer gyalogezredre bukkantak. Ezen ezred hadállásait két ízben tüzeléssel, harmadszor pedig kéztusában keményen megvédi.

A görzi hídfőtől északra megújultak az ellenség szokásos előretörési kísérletei, még pedig a megszokott sikertelenséggel.

Két repülőnk Arsiera bombákat dobott le.

Az olasz legfőbb hadvezetőség közkezen forgó hivatalos jelentéssel az utóbbi időben gyakran számolnak be sikerekről. Ezzel szemben ma, fél évvel volt szövetségeseink hadüzenete után, legvilágosabban megállapíthatjuk, hogy a háboru megkezdésekor választott védelmi harcvonalunkat az egész vonalon, az Isonsonál már a negyedik csatában, győzelmesen megvédtük és birtokunkban tartjuk. Az ellenség a délnyugaton folyó harcok megkezdése óta még csak azon célokat sem tudta megközelíteni, amelyekről azt remélték, hogy első nekifutamódásra éri el, ellenben a háboru folyamán halottakban és sebesültekben már egy és félmillió embert veszített.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A nyugati hadszíntér.

Budapest, november 23. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, november 22. A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Az arcvonal különböző helyein az élénk tüzérségi tevékenység, melynek a tiszta időjárás kedvezett, tovább tart.

Bois de Pretreben az ellenség két robbantása eredménytelen maradt.

Aurenál, a Champagneban, egy francia kétfedelű repülőgép légi harc után lezuhant.

Meleg óvóruhát a katonáknak.

Nagybeeskerek, nov. 24.

A téli időszak közeledtével újból időszerűvé vált a harctéren küzdő katonáknak a hadvezetőség által adott meleg ruhanemükön kívül társadalmi uton nyújtandó meleg óvóruhák előállításása.

Az Országos Hadsegélyző Bizottság II. sz. (ruháti) albizottsága gondoskodott arról, hogy a közönség a trencsényi és temesvári gyár útján kilogrammonként 15 K-ért (gyári ár) jóminőségű gyapjufonalhoz jusson.

A hadjárat mult téli tapasztalatai alapján megállapították, hogy hősiessen küzdő katonáink a hadvezetőség részéről mindennemű szükséges meleg ruházattal el vannak látva, de mindazonáltal a közönség áldozatkésztsége részéről a következő adományok ismételtén kívánatosak még a hadvezetőség által nyújtott kincstári felszerelés kiegészítésére.

I. Gyapjufonálból készítenő volna:

- Sál, circa 250 cm. hosszú, 25 cm. széles legven a fül és nyak betakarására.
- Ermelegítő, 30 cm. hosszú, oldalnyílással a hüvelykujj számára.
- Kötött térdvédő, 45 cm. hosszú, középen megfelelő kidudorodással a térdkalács számára.

Az Országos Hadsegélyző Bizottság által a meleg óvóruhák készítéséhez biztosított gyapjufonál gyári árban kg.-ként 15 K-ért lesz beszerezhető.

III. Selymet vagy puha gyapjuból készített szövetet (ruhadarab, bélés stb.) akár új akár használt állapotban küldje az áldozatkész közönség az Országos Hadsegélyző Bizottság II. sz. albizottság címére (Budapest, Képviselőház).

Ezen selyem- vagy szövetdarabokat a II. számú albizottság a jótékony nőegyletek foglalkoztatói útján fogja a hadvezetőség által esetről-esetre szükségesnek jelzett cikkekre a katonaság részére feldolgoztatni.

A közönséget felkéri, hogy a lehetőségig itt jelzett cikkek készítésére szorítkozzék, mert ezen cikkek előírása tapasztalatok alapján történt. A mult évben szállított hősapkákból még elegendő készlet van, a hősapkák a jövőben inkább a selyem- és gyapjuszállal lesznek helyettesítendőek.

A gyapjufonálból kötött kész cikkek a honvédelmi miniszterium Hadsegélyző Hivatalának címére (Budapest, IV., Váci-utca 38.), míg a selyem- és gyapjuszövetek mint előbb említettük, az Országos Had-

segélyző Bizottság II. sz. albizottsága címére (Budapest, Képviselőház) küldendőek.

Nagybeeskereken a helybeli rendőrkapitányság a fonárendelésre az előjegyzéseket elfogadja s ez ügyben az I. sz. irodában naponként értekezni lehet.

A tél közelségére való tekintettel a közönséget felkéri, hogy a fonáelőjegyzést lehetőleg hamarosan eszközölni szíveskedjék.

HIREK.

Félszáz millió a hadikölcsön Torontálban.

A harmadik hadikölcsön eredménye a vármegyében.

Nagybeeskerek, nov. 24.

Most állították össze a harmadik hadikölcsönre történt jegyzések eredményét Torontálvármegyében. És ez az eredmény igen öröndetes, mert majdnem kétszerese a második hadikölcsönnek.

A harmadik magyar hadikölcsönre ugyanis Torontálvármegyében **51 millió 295.350 koronát jegyeztek**, ami 24 millió 002.300 koronával több, mint a második hadikölcsön.

Ez a szép eredmény, amelynek elérésében buzgón közreműködtek közigazgatási hatóságaink, méltán dicséri Torontálvármegye lakosságának nemcsak hazafias áldozatkésztségét, de okosságát is.

Az alábbiakban járásokonként részletezve közöljük a hadikölcsönjegyzések eredményét. A jegyzések élén Nagybeeskerek városa és a nagybeeskereki járás áll, de valamennyi járás tehetségéhez mérten vett részt a jegyzésben. A jegyzések a következők:

Alibunári járás: 998.300 K.
Antalfalvai járás: 2,954.150 K.
Bánlakai járás: 1,055.200 K.
Csenei járás: 3,821.600 K.
Módosi járás: 1,538.650 K.
Nagybeeskereki járás: 5,485.650 K.
Nagyszentmiklósi járás: 2,588.650 K.
Nagykikindai járás: 2,213.250 K.
Pancsovai járás: 4,879.650 K.
Párdányi járás: 4,845.150 K.

Perjámosi járás: 4,363.800 K.
Törökbecsei járás: 1,480.400 K.
Törökkanizsai járás: 1,561.500 K.
Zombolyvai járás: 4,696.050 K.
Nagybeeskerek város: 6,307.350 K.
Nagykikinda város: 2,505.700 K.
Összesen **51,295.350 korona.**

A második hadikölcsönre a jegyzés 27,293.050 korona volt, a harmadik hadikölcsön tehát 24 millió 002.300 koronával több, mint a második.

— Adomány. Dr. Vaszits Endre ügyvéd lapunk útján 5 K-t adományozott az ingyentejre.

— Statisztika a hadikölcsönről. A megyei központi hitelszövetkezetenél f. hó 17-ikéig 614 fél által jegyzett 2,043.650 korona új hadikölcsön az alábbi összegekben lett jegyezve:

500 koronáig terjedő tételekben 86.100 K, 501—1000 K-ig terjedő tételekben 52.400 K, 1001—5000 K-ig terjedő tételekben 354.850 K, 5001—10.000 K-ig terjedő tételekben 308.000 K, 10.001—20.000 K-ig terjedő tételekben 277.000 K, 20.001—50.000 K-ig terjedő tételekben 221.000 K, 50.000 koronán felüli tételekben 744.300 K jegyeztetett.

Foglalkozás szerint a jegyző felek követezőleg oszlanak el: 427 földműves, 3318.200 K, 59 kereskedő és iparos 412.850 K, 21köz-, társ- és magántisztviselő 72.800 K, 9 orvos 54.600 K, 4 ügyvéd 51.300 K, 77, részben szabad foglalkozással bíró egyén, részben tőkepénzes és házbirtokos 299.400 K, testületek és alapítványok 834.500 K-t jegyeztek. A 2,043.650 koronából készpénzben befizetett 902.842 korona tehát majdnem fele. Érdekes az is, hogy az első hadikölcsönből a hitelszövetkezetenél 154 fél csak 387.950 koronát jegyzett; a második hadikölcsön kibocsátása alkalmával az olasz támadás és váltságos kárpáti csaták dacára a jegyzők száma 377, a jegyzett összeg pedig 1,326.400 koronára szaporodott fel. A három hadikölcsönből a hitelszövetkezetenél a kimutatott összegekben 3,758.000 korona jegyeztetett, mely a jegyzések lezárásakor előreláthatólag 4 milliónál nagyobb összegre fog felszaporodni, mert e hó 18-ike óta a tegnapi napig 241.500 korona jegyeztetett és még számos, a jegyzési időben bejelentett jegyzés fedezése folyamatban van.

A Hitelszövetkezetenek ez a statisztikája

érdekes képet nyújt a közönségünk bizonyára érdeklődéssel fogadná, ha a többi intézetek is közölnének ilyen statisztikát.

— **Az elhasznált ruhaneműek és gummitárgyak gyűjtése.** A m. kir. honvédelmi miniszterium hadsegélyző hivatala felhívást tett közzé, hogy mivel a világháború folytán a nyersanyagok behozatala a külföldről Magyarországra majdnem teljesen lehetetlenné vált s a hadsereg által szükségelt nagymennyiségű nyers anyagokat a belföldön kell beszerezni, a gyermekek munkaerejének igénybe vételével minden ócska ruhanemű, gyapot vagy rongy, takaró, pokróc, továbbá minden nemű gummi, kautsuk tárgy az Országos központi hitelszövetkezet helyi közegei útján összegyűjtessék s díjmentesen az Országos Hadsegélyző Hivatal részére beszállíttassanak. A nagybecskereki rendőrkapitányság tehát felkéri a közönséget, hogy amennyiben illeszmi a legkisebb mértékben is birtokában van, azt a hadvezetőség rendelkezésére bocsássa, hogy az az újbóli ipari feldolgozás folytán a hadszükséglet kielégítésére szolgáljon. Nagybecskereken a helyi akciót az Országos Központi Hitelszövetkezet helybeli intézete vezeti, ahová (Váraljai-u.) az adományok is küldendők.

— **Nagybecskereki vers az északi harctérről.** Fischer Árpád hadapródjelölt orvosnövendék, Fischer Mór nagybecskereki igazgató-tanió fia, aki most az északi harctéren van, az alábbi verses levelet küldi a csaták zajából nővérehez:

— Északi hadszíntér, nov. 18.

Édes Klárikám!

Minálunk, édes, annyi könny csurog,
Hogy arról írni, írni sem tudok.
A fájdalom a szívünkbe se fér,
... Velünk sir az ősz, velünk sir a tél.

Minálunk, édes, szép esthajnalokon
Minden katona egymással rokon.
Feljön a csillag... reszket a bánat...
Adj erőt, Uram
Sok hazavágyó magyar katonának!

Nálatok, édes, tudom, rossz lehet nagyon,
Ha egy lefekvés előtt
Elmerengtek szálló sóhajon,
Ha őszintén, lágyan, csaknem sirva
Minket visszavárva, visszahiva
Elmondtok sok szép imát.
Hogy áldjon meg az Isten
Sok hazavágyó magyar katonát!

*

Ha egyszer nem hull a vér s nem hull a könny

S aki még itt van, mind-mind hazajön,
Ha a katonavonat, melyen zászló lobog,
Az állomásra újra berobog,
S akik imádsággal minket hazavárnak,
Sirva, remegve karjukba zárnak.
Ha egy kimondhatatlan szép napon
Hazajövünk győztes szárnyakon.
Ha zene harsog s ujjongó tömeg
Éltetni fog megjött hőseket,
Ha mámorba, dalba, tűzbe
Ujjongó öröm lesz belefűzve.
Ha ezer szív hevül s ezer fáklva ég
... Csak én nem fogok tudni örülni még,
Csak én nem fogok a többi közé állni,
Csak engem fognak gyászruhában várni
S mig lehajtja szívét a többi
Édes nyugalomra,
Csak én fogok borulni
Csak én fogok borulni
Siratva siratott,
Virággal kirakott
Csendes sirhalomra...

Fischer Árpád.

— **A Pesti Hirlap ajándék-könyve.** Most, hogy a háború miatt a papír ára is emelkedett, a munkaerő pedig egyrészt megfogyott, másrészt jelentékenyen megrágult, elismerésre méltó áldozatkészéget kell látnunk abban, hogy a Pesti Hirlap kiadói a jövő 1916-ik évre is karácsonyi ajándékként adják a lap előfizetőinek a Pesti Hirlap Naptárát. Ez a nagy képes naptár az idén is hoz a naptári tudnivalókon és minden óráról szóló jegyzeteken kívül válogatott szépirodalmi közleményeket, tulnyomó részben azonban ismeretterjesztő cikkeket, szöveg közé nyomott ábrákkal; ismerteti továbbá egy esztendő háborús eseményeit, a harctereket

és változó frontokat bemutató pontos térképekkel, aztán kivonatos tiszti címtárt, fővárosi tárgymutatót és vásárjegyzéket, sok egyéb hasznos tudnivalóval. A háborús év kiválóbb szereplőit, államférfiakat és hadvezéreket, a tenger és levegő hőseit mélynyomású képekben mutatja be, az év eseményeit ábrázoló sok más képekkel együtt. A Pesti Hirlap egyébként a háborús viszonyok dacára a legterjedelmesebb és legbővebb tartalmu újság maradt napilapjaink között. A hadiesemények színesen megírt kommentárjait napról-napra pontos térképekkel kíséri. De versenyen felül áll a Pesti Hirlap abban is, hogy minden harctéren van külön tudósítója. Múltán legkedveltebb és legelterjedtebb napilapja tehát ma az országban. Minden oly előfizető, aki legelőször negyedévi árat járítja a Pesti Hirlapot, de az is, aki negyedévi előfizetési díjat egyszerre küld be, a karácsony előtti héten, ajándékként kapja a Pesti Hirlap 1916-ik évi nagy képes naptárát. A Pesti Hirlap előfizetési ára egy óra 2 K 80 f, negyedévre (dec.-febr.) 8 kor. A Pesti Hirlap és a Divat-Szalón együtt negyedévre 10 K 50 f. A Pesti Hirlap és Érdekes Újság c. nagy képes hetilap együtt negyedévre 11 K 50 f. A Pesti Hirlap és a Képes Újság együtt negyedévre 10 K 50 f. A nevezett négy lap együtt negyedévre 16 K 50 f. A Pesti Hirlap előfizetési ára az Érdekes Újság Háborús Albumával egy óra (egy sorozat) 4 K 80 f, negyedévre (három sorozat) 14 korona. Az előfizetési összegeket legcélszerűbb postautalványon küldeni meg a Pesti Hirlap kiadóhivatalának (Budapest, V. ker., Vilmos császár-ut 78.)

— **A Népirodából. Kezdő irodistanó állást keres. Cim a népirodában.**

Diana sósborszesz

a legerősebb háziszer ugy belsőleg cukorra cseppenként, mint külsőleg bedörzsölésre. Hatása fájdalomcsillapító, étvágygerjesztő, frissítő, hűsítő.

Ára 60 fillér.

Mindenütt kapható. Mindenütt kapható.

539-50.42

LEGUJABB.

— Reggel érkezett távirataink. —

A balkáni harctérről.

Budapest, nov. 24. A „Torontál” eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk:

Radoszlavov miniszterelnök táviratozza Pancse Doreff budapesti bolgár főkonzulnak:

— **Prisztinánál harcolunk. Gilán vidékén hétezer szerbet elfogtunk, hat ágyut zsákmányoltunk. A többi harcokkal változatlan.**

A Daily Telegraph tudósítója jelenti lapjának:

Monasztirban a szerb külügyminiszter ezeket mondta: — Helyzetünk súlyos. Csapatainkat az éhínség fenyegeti. Az úszkübi bolgár front áttörése helyett, az Adria felé vonulunk vissza. A kormány az entente-képviselőkkel Prizrenben van.

Görögország döntő órái.

Budapest, nov. 24. A „Torontál” eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk: A Daily Telegraphnak sürgönyzik Szalonikiból:

A Görögország elleni békés blokád igen kritikussá tette a helyzetet s komoly

komplikációk következhetnek be. Denis és Cochin a királynál audencián jelentek meg.

Párisból sürgönyzik: Görögország tiltakozó jegyzékét holnapra várják.

Minisztertanács.

Budapest, nov. 24. A „Torontál” eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk:

Tegnap délután Tisza István gróf miniszterelnök elnöklésével minisztertanács volt.

Conrad vezérkari főnök kitüntetése.

Budapest, nov. 24. A „Torontál” eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk:

Mint Bécsből sürgönyzik, a király hűzendorfi Conrad vezérkari főnöknek a Vörös Kereszt hadiékítményes érdemcsillagát adományozta.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlése” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 2-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltetnek.

Hirdetések.

5250—1915. szám.

Hirdetmény.

Karlova községben az irtók-végrehajtói állás megüresedett, felhívjuk mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket alólírott előjárásához legkésőbb 1915 december hó 15-ikéig adják be.

Javadalmazás évi 1028 K havi utólagos részletekben.

Karlova, 1915 november 20.

Paics	Bossán
biró.	jegyző.

Ajánlati felhívás.

A Városi Villammú vezetősége azonnali ajánlatot kér

50-60 vagon

köszénre.

Az anyag lehetőleg diószén, esetleg aknaszén legyen.

A szén kalórikus értéke legalább 5000 kalóriának telegen meg.

622-1.1

Elárúsítónő

állást keres üzletben.

= Cim a kiadóhivatalban. =

620-x.3

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Biztosítási ügynökségek:

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.—Francia bizt. társ. József fkg-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Ált.) Árpád-u. 21.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Gabona-tér.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusán, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Gottmann Jakabné és fiai, Kültelek.

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatáruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 2.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Mesznik R. özvegye, Hunyadi-utca.

Fényképész:

Oroszy Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis E., Megyeház-utca, a m. kir. posta-
épülettel szemben.
Tóth József, Hunyadi-utca.

Fogműterem:

Buzolich József, Hunyadi-utca.

Fűszer- és esemegekereskedés:

Fendler József, Hunyadi-utca.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kellner J. utóda Czikajló, Hunyadi-u.
Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpálova.

Hálógyár:

Csusner János.

Kalapkészítő:

Andresz A., Főtér, Bauer-ház.

Kalapraktár:

Sindelás Béla, Hunyadi-utca.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműaru-, rövidárúüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-
szállodával szemben).

Kőművesek:

Hoff N. és társa.
Mattern Mihály, Juranics-u.

Lakatosműhely:

Engel Adám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Mészáros és hentes:

Prokisch Gyula, Hunyadi-utca.

Női kalapüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-utca.

Sírkőraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Peri Mór, szerb egyházpálova.

Szállodák:

Beneth nagyszálló, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához“ c. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és társa, Kültelek.
Schwirtlich Alajos, Aradáci-utca.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és fia.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.

Uridivatáruház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Bolesznyi Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király söresarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Remsing Mátyas, Otthon-söresarnok.
Tóth és Noriszán, a nagyhid mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontal“

politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legrégebb, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontálvármegyében